

wie obowiązkowych ubezpieczeń komunikacyjnych posiadacz pojazdu opłaca składkę za ograniczony zakres ubezpieczenia (OC, NW) w terminie do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego następny rok kalendarzowy.

2. Posiadacz pojazdu objętego ubezpieczeniem w pełnym zakresie może dokonać opłaty składki w dwóch równych ratach, płatnych w terminie do dnia 31 marca i 30 września.

§ 10. Taryfę składek za obowiązkowe ubezpieczenia komunikacyjne cudzoziemców dewizowych, krajowców dewizowych w ruchu zagranicznym oraz jednostek gospodarki społecznej regulują odrębne przepisy.

§ 11. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 1974 r. w sprawie taryfy składek za obowiązkowe ubezpieczenia komunikacyjne (Monitor Polski z 1974 r. Nr 42, poz. 260, z 1975 r. Nr 29, poz. 182, z 1976 r. Nr 44, poz. 221 oraz z 1978 r. Nr 8, poz. 27 i Nr 26, poz. 99).

§ 12. Posiadacze pojazdów, którzy zrezygnują z obowiązkowego ubezpieczenia auto-casco w 1982 r., opłacają składkę za ograniczony zakres ubezpieczenia do dnia 31 stycznia 1982 r.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1982 r.

Minister Finansów: M. Krzak

284

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 10 grudnia 1981 r.

w sprawie ustalania szkód w pojazdach samochodowych z obowiązkowych ubezpieczeń komunikacyjnych.

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 1958 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. z 1958 r. Nr 72, poz. 357, z 1964 r. Nr 16, poz. 94 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) oraz § 49 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie obowiązkowych ubezpieczeń komunikacyjnych (Dz. U. Nr 30, poz. 166) zarządza się, co następuje:

1. Wyposażenie pojazdów.

§ 1. 1. Przez wyposażenie pojazdu w ubezpieczeniu auto-casco rozumie się sprzęt i urządzenia, w jakie wyposażony jest pojazd danej marki, typu i modelu.

2. Za wyposażenie uważa się również radioodbiornik (radio-magnetofon) zamontowany na stałe do pojazdu, antenę, zagłówki, pokrowce, urządzenia do ogrzewania wnętrza, dodatkowe oświetlenie (z wyjątkiem oświetlenia specjalnego, np. jodowego), gaśnicę przeciwpożarową, pasy bezpieczeństwa, sygnał dźwiękowy, trójkąt ostrzegawczy i świetlny, linkę holowniczą, narzędzia samochodowe, pokrywy ozdobne na koła, apteczkę medyczną, urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą pojazdu, bagażnik, dodatkowy pojemnik na paliwo, taksometr w pojazdach służących do zarobkowego przewozu i plandekę przymocowaną do nadwozia samochodu ciężarowego.

3. W razie uszkodzenia pojazdu uwzględnia się również dodatkowo zamontowane urządzenia związane z eksploatacją pojazdu, jeżeli zostało to stwierdzone w powypadkowej ocenie technicznej sporządzonej przez zakład ubezpieczeń lub na jego zlecenie przez rzeczoznawców. W razie kradzieży pojazdu wymaga udowodnienia przez poszkodowanego, że takie urządzenia były zamontowane do pojazdu.

2. Ustalanie odszkodowania.

§ 2. 1. Za podstawę do ustalania wartości pojazdu przyjmuje się cenę obowiązującą w dniu ustalania odszkodowania przez zakład ubezpieczeń.

2. Wartość pojazdu stanowi różnica między obowiązującą w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, w społecznym handlu detalicznym, ceną nowego pojazdu tej samej marki, typu i modelu wraz z wyposażeniem, o którym mowa w § 1, a kwotą amortyzacji wynikającą z okresu eksploatacji pojazdu, ustaloną według stawek określonych w załączniku nr 1.

3. W celu ustalenia odszkodowania dla posiadacza, który nabył pojazd w przyspieszonej (ekspresowej) sprzedaży dokonywanej przez uprawnione do sprzedaży nowych pojazdów jednostki gospodarki społecznej, przy określeniu wartości pojazdu uwzględnia się dopłatę z tytułu tej sprzedaży.

4. Kwotę amortyzacji, wynikającą z okresu eksploatacji pojazdu, ustala się za każdy ukończony rok eksploatacji, z tym że pierwszy rok liczy się od dnia 31 grudnia roku produkcji pojazdu.

5. Jeżeli wartość pojazdu stanowi mniej niż 30% ceny nowego pojazdu, a jest on dopuszczony do ruchu, za wartość pojazdu przyjmuje się 30% ceny nowego pojazdu.

6. W razie braku obowiązującej ceny dla danego pojazdu przyjmuje się cenę innego pojazdu o zbliżonych parametrach techniczno-eksploatacyjnych.

§ 3. Na zlecenie zakładu ubezpieczeń może być ustalona przez rzeczoznawcę indywidualna wartość pojazdu, z uwzględnieniem stanu technicznego pojazdu — wymiany nadwozia, silnika lub naprawy głównej — jeżeli zostanie to udokumentowane przez posiadacza pojazdu.

§ 4. 1. Wartość pozostałości pojazdu, tj. nie uszkodzonych części, ustala się w wysokości 50% ich wartości, według obowiązujących cen (§ 2), pomnożonej przez określoną w załączniku nr 1 stawkę amortyzacyjną dla danego rodzaju pojazdu.

2. W razie użycia do naprawy pojazdu ulepszonych i zmodernizowanych nowych części i zespołów, których przed wypadkiem nie miał (§ 25 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie obowiązkowych ubezpieczeń

komunikacyjnych), wartość pozostałości ustala się według zasad określonych w ust. 1.

§ 5. Jeżeli wartość części zakwalifikowanych w ocenie technicznej do wymiany jest określona w walucie zagranicznej, odszkodowanie wypłacane w złotych za tę część ustala się według obowiązującego kursu walut Narodowego Banku Polskiego.

§ 6. 1. Udział własny posiadacza pojazdu samochodowego w szkodzie objętej ubezpieczeniem auto-casco stosuje się w wysokości określonej w załączniku nr 2.

2. Jeżeli w okresie kolejnych dwóch lat powstanie więcej niż jedna szkoda, za którą wypłacono świadczenie z zastosowaniem udziału własnego; udział własny posia-

dacza zwiększa się o 50% przy drugiej szkodzie, a o 100% przy trzeciej i następnych szkodach.

3. Przepisy końcowe.

§ 7. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 1974 r. w sprawie ustalania wysokości szkód w pojazdach samochodowych objętych obowiązkowymi ubezpieczeniami komunikacyjnymi (Monitor Polski Nr 42, poz. 259).

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1982 r.

Minister Finansów: M. Krzak

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 1981 r. (poz. 284).

STAWKI ROCZNYCH ODPISÓW AMORTYZACYJNYCH

stosowane przy ustalaniu wartości pojazdów w dniu wypadku dla pojazdów objętych obowiązkowymi ubezpieczeniami komunikacyjnymi

1. Pojazdy będące w posiadaniu osób fizycznych oraz jednostek gospodarki nie uspołecznionej:

Lp.	Rodzaj pojazdu	Pojazdy używane do celów zarobkowych w %	Pojazdy używane do celów niezarobkowych w %
1	Samochody osobowe oraz przyczepy campingowe i inne turystyczne	17	7
2	Autobusy oraz przyczepy autobusowe	18	8
3	Samochody ciężarowe: — o ładowności do 2,0 t — o ładowności powyżej 2,0 t lub z urządzeniem samowyladowczym	18 17	8 7
4	Samochody o napędzie elektrycznym	12	5
5	Samochody specjalnego przeznaczenia	8	5
6	Ciągniki: — siodłowe i balastowe — inne	17 12	10 8
7	Ciągniki rolnicze	15	5
8	Przyczepy (naczepy) do samochodów ciężarowych i ciągników	20	10
9	Motocykle i trójkołowce (motocykle z wózkiem bocznym)	15	7

2. W odniesieniu do pojazdów będących w posiadaniu jednostek gospodarki uspołecznionej wartość pojazdu w dniu wypadku ustala się zgodnie z obowiązującymi te jednostki przepisami w sprawie amortyzacji pojazdów samochodowych.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 1981 r. (poz. 284).

TABELA UDZIAŁÓW WŁASNYCH

Rodzaje pojazdów	Udział własny w złotych		
	podstawowy, przy pierwszej szkodzie	przy drugiej szkodzie	przy trzeciej i następnej szkodzie
samochody osobowe:			
do 900 cm ³	3.000	4.500	6.000
901—1250 cm ³	4.000	6.000	8.000
1251—1500 cm ³	5.000	7.500	10.000
powyżej 1500 cm ³	6.000	9.000	12.000
autobusy i przyczepy autobusowe	7.000	10.500	14.000
samochody ciężarowe i specjalne oraz przyczepy do samochodów ciężarowych	5.000	7.500	10.000
ciągniki rolnicze i gąsienicowe oraz przyczepy do nich	5.000	7.500	10.000

285

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ FINANSÓW

z dnia 10 grudnia 1981 r.

w sprawie ustalania następstw wypadków wynikłych u osób objętych obowiązkowymi ubezpieczeniami komunikacyjnymi.

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 1958 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. z 1958 r. Nr 72, poz. 357, z 1964 r. Nr 16, poz. 94 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) oraz § 49 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie obowiązkowych ubezpieczeń komunikacyjnych (Dz. U. Nr 30, poz. 166) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustalania następstw wypadków wynikłych u osób objętych obowiązkowymi ubezpieczeniami komunikacyjnymi dokonują:

- 1) lekarze orzekający, powoływani przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) lub Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna (TUiR „WARTA”) — zwane dalej „zakładem ubezpieczeń” — w porozumieniu z organem administracji państwowej, właściwym ze względu na zakład społeczny służby zdrowia zatrudniający lekarza,
- 2) komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, jeżeli na podstawie przepisów o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych orzekają o uszczerbku na zdrowiu, wynikłym wskutek wypadku objętego również obowiązkowymi ubezpieczeniami komunikacyjnymi,
- 3) wojskowe komisje lekarskie, komisje lekarskie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (MSW), jeżeli orzekają o uszczerbku na zdrowiu, wynikłym wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą, objętego również obowiązkowymi ubezpieczeniami komunikacyjnymi.

§ 2. 1. Lekarze orzekający orzekają o trwałym uszczerbku na zdrowiu, jego stopniu oraz związku z wy-

padkiem na podstawie bezpośredniego badania poszkodowanego i dokumentacji lekarskiej oraz dokumentacji dotyczącej tego wypadku.

2. Na wniosek lekarza orzekającego zakład społeczny służby zdrowia udostępni dokumentację lekarską dotyczącą choroby osoby poszkodowanej.

3. Jeżeli do wydania orzeczenia lub opinii lekarskiej konieczne jest przeprowadzenie obserwacji szpitalnej lub badania pomocniczego, lekarz orzekający zwraca się do zakładu ubezpieczeń o skierowanie osoby poszkodowanej do właściwego zakładu społecznego służby zdrowia, który obowiązany jest przeprowadzić takie badania.

§ 3. Opłaty za badania pomocnicze oraz pobyt w szpitalu w celu obserwacji osób nie uprawnionych do bezpłatnego leczenia pokrywa zakład ubezpieczeń.

§ 4. 1. Lekarze orzekający ustalają trwały uszczerbek na zdrowiu według stanu po zakończeniu leczenia lub przed jego zakończeniem, jeżeli jest to możliwe. W razie dłuższego leczenia stopień uszczerbku na zdrowiu ustala się nie później niż w 24 miesiącu od dnia wypadku.

2. Jeżeli okres czasowej niezdolności do pracy może trwać dłużej niż 6 miesięcy, dokonywane jest wstępne ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem w celu umożliwienia wypłacenia poszkodowanemu zaliczki na poczet jednorazowego świadczenia.

§ 5. Jeżeli lekarze orzekający nie mogą wydać orzeczenia na podstawie wyników bezpośredniego badania i posiadanej dokumentacji, wydanie orzeczenia może być